

BILICHOV

PUTUJEME PO VESNICÍCH OBEC A JEJÍ HISTORIE

Počátky osady nebo vsi Bilichova, ležící severozápadně od Slaného pod vrchem Krychovem nad Bilichovským potokem, jsou zatím skryty v prachu minulosti. Můžeme se jen domnívat, že osada vznikla někdy koncem 14. století, zřejmě v souvislosti s rozšiřujícím se panstvím rodu pánů z blízkého Žerotína.

stalo majetkem Čeňka Mířana z Klinštejna.

Roku 1524 dědí panství synové Václav a Jaroslav. Václav později Jaroslava vyplatil a zůstal v držení majetku sám až do své smrti, před kterou odkázal hrad Žerotín s příslušenstvím napolovic bratru Jaroslavovi a Petru Chotkovi z Vojnina.

Roku 1561, při dělení po Václavovi pozůstalého zboží, připadly Jaroslavovým synům Čeňkovi a Oldřichovi vsi Hořešovice s poplužním dvorem, Bilichov a Pochválovec.

Roku 1574 přikoupil Bilichov, Zichovec a Pochválovec k svému panství v Peruci Jindřich z Lobkovic. Jeho syn Bedřich, musel ale roku 1585 tyto vsi z finančních důvodů prodat. Novým majitelem všech tří vsí se stal srbečský rytíř Jan Hruška z Března, který je ale za nedlouho, v roce 1587, prodal Kryštofovi z Doupova. Zda v jejich držení Kryštof zůstal zatím nevíme, protože nám osud Bilichova opět zhruba na čtvrt století mizí. Dalším majitelem ale mohl být například Kryštofův syn Vilém mladší z Doupova.

Roku 1613 přikoupil Bilichov ke svým statkům ve Vrbičanech a Kobylníkách rytíř Bernard Elsnic z Elsnic. Ten byl ve stavovském povstání komisařem při direkcii povstání a země se v trvalé vzpouře roku 1620. Byl proto posmrtně odsouzen konfiskační komisí ke ztrátě třetiny jmění, včetně statku Bilichov. Zkonfiskovaný Bilichov, ves s poplužním dvorem, koupil roku 1623 císařský rada Bohuchval Valkoun z Adlaru za 18.750 zlatých a připojil je ke zlonickému panství.

Obrázek vsi, která ve třicetileté válce prakticky zanikla ukazuje Berní rula z roku 1654. Bilichov se zde uvádí u panství Zlonice Jana Jaroslava Valkouna z Adlaru jako "ves zkažená". Zbylo tu pouhých šest strýchů orné půdy, šest pustých statků a jedna osazená a tři pusté chalupy.

Poslední mužský potomek rodu Valkounů Václav Jan Vojtěch panství prohospodařil a přivedl je na buben. Po exekucích koupil celé panství, včetně dílu čeradického s Bilichovem, Zichovem a Malým Pálčem

12. října 1707 Norbert Leopold Libštejnský hrabě z Kolovrat.

Od Norbertova druhého syna Vincence Libštejnského hraběte z Kolovrat koupil celé panství Zlonice včetně Bilichova 7. srpna 1721 Filip hrabě Kinský ze Vchynic.

Roku 1766 rozdělil Jan, Josef hrabě Kinský, jako dobrý hospodář a milovník lesů, bilichovský les na 100 dílů a dovolil kácet pouze jeden díl ročně. Vykáčený díl pak byl ihned "od pařezů očištěn, překopán a osazen novou sádkou".

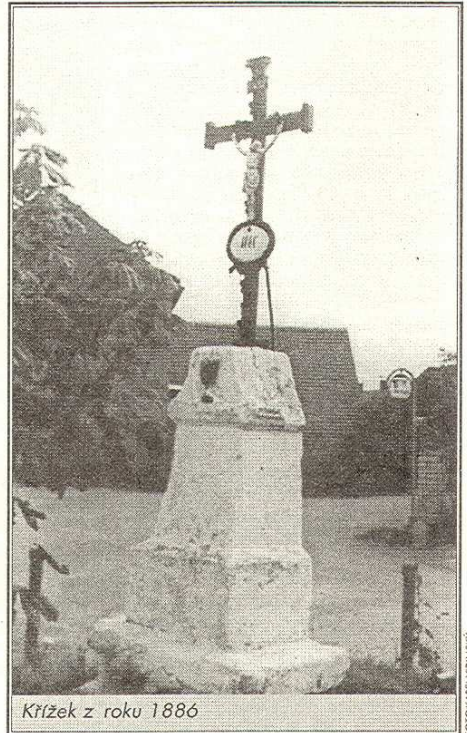
Roku 1798 přikoupil Josef kníže Kinský od barona Ledeboura panství Peruc, které ale Karolína kněžna Kinská prodala roku 1814 Františku Antonínu hraběti Thun-Hohensteinovi. O 3 roky později přikoupili Thun-Hohensteinové ještě 700 hektarů lesa, mezi kterými byl i bilichovský revír Smradovna. Někdy v tomto období tedy došlo k rozdělení Bilichova mezi dvě panství. Zatímco vlastní ves Bilichov se dvorem a nově vystavěným, nebo teprve budovaným loveckým zámečkem zůstal Kinským, Smradovna a osada Malý Bilichov již patřila trvale k Thun-Hohensteinskému panství Peruc.

Roku 1853 za panování Vilemíny kněžny Kinské bylo z obory kolloredo-mansfeldské v Opočně zakoupeno 24 kusů vysoké zvěře, daňků a jelenů, a převezeno do Bilichova.

K roku 1887 se uvádí ve vsi Bilichově 71 domů s 395 obyvateli (203 mužů a 192 žen). Patří sem mlýn a pila Ferdinanda knížete Kinského. Poblíž vsi je "lovčí hrádek" a myslivna. Na poloze "V hájích" se uvádí zřídlo kyselé vody.

Osada Bilichov Malý a Smradovna čítala ve stejné době 3 domy s 10 obyvateli, dále štěpníci, patřící k bývalému panství Peruc a po Smradovně pojmenovaný lesní revír peruckého panství Františka hraběte z Thun-Hohensteina.

Ucelený obrázek vsi a jejích obyvatel přináší Adresář slánské Remeslnické besedy z roku 1904. K obci patřila osada Malý Bilichov, samoty lesních úřadů Březina (někdejší lovčí zámek knížat Kinských, který vyhořel a zřízena z něho myslivna) a Smradovna. V 81 domech žilo 400 obyvatel, starostou byl

Křížek z roku 1886

FOTO KAREL VIDMÁSKÝ

Emanuel Stehlík a radními Josef Toman a Antonín Svoboda. V kapli v obci se jednou za rok sloužila mše svatá. Dvoutrádní škola, postavenou roku 1878 nákladem 10.000 K, navštěvovalo 53 žáků a 50 žákyň. Řídícím učitelem byl František Hutterer, vyučovali učitel Antonín Gregora a industriální učitelka Josefína Zázvorková. Ve vsi byl velkostatek J.J. knížete Karla Kinského a Jeho Excellence hraběte Františka Thuna. Byl zde parní mlýn bratří Gertlerů a vodní pila J.J. knížete Kinského.

Majiteli polí byli: Emanuel Stehlík, Antonín Stehlík, František Kořán, Anna Hendrychová, Kateřina Vernerová, Anna Smídová, Josef Toman, Antonín Krahulík, Josef Veselý, Josef Fraj, Barbora Strosavá, Jan Svoboda, Antonín Svoboda, Josef Štípek, Josef Prokop, Josef Erlich, Josef Vajc, Josef Mudra, Adolf Eisenstein, František Kindrman, August Gertler, Adolf Gertler, Karel Gertler, Jan Gertler, Josef Kučera, Karel Zvěřina, Josef Halib, Josef Svoboda a Leopold Lůva.

Živnost v obci provozovali: Antonín Kratochvíl a Josef Toman, hostinští a Josef Erlich a Leopold Lůva, obchodníci.

Byl zde také Spolek dobrovolných hasičů s 19 členy.

Jindřich Hulinský uvádí k roku 1928 Bilichov jako ves rozdělenou na dvě osady – Bilichov a Malý Bilichov, ve kterých je 78 domů a 403 obyvatel. Již v této době byl Bilichov "oblíbeným letním útlukem a prázdninovou kolonií".

Podle sčítání lidu ze dne 1. prosince 1930 bylo v Bilichově 81 domů s 95 bytovými stranami ve kterých žilo 359 obyvatel, 171 mužů a 188 žen.

Podle posledního sčítání z 15. dubna 1993 bydlelo v Bilichově v 52 domech s 56 trvale obydlenými byty 152 obyvatel, 77 mužů a 75 žen. Mimo trvale obydlené domy se zde dále uvádí 169 objektů individuální rekreace.

Tolik zatím z historie obce Bilichov Libor Dobner

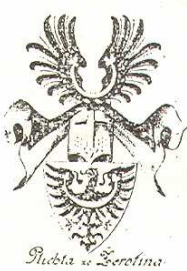

Kaplička z 19. století

FOTO KAREL VIDMÁSKÝ

První dochovaná zpráva je z roku 1407, kdy se ves Bilichov (Byelechow) jmenuje spolu se sousedními osadami Zichovcem, Žerotínem a Pochválovem v Soudních aktech pražské konzistoře. Žerotínské panství v té době drželi bratři Jaroslav a Plichta ze Žerotína. V husitských bouřích se oba bratři a stejně tak Jaroslavův syn Jan drželi strany katolické, věrně císaři Zikmundovi a jejich statky jim byly zachovány. Žerotínské zboží, bylo rozděleno na dva díly a mělo různé osudy, ale protože zatím nevíme, ke kterému dílu patřil Bilichov, přeskočíme až do roku 1467, kdy po smrti Jaroslava ze Žerotína připadlo celé zboží Janu z Hazemburka. Ten je, s výjimkou krátkého mezidobí kdy mu bylo zabaveno králem Jiřím, držel až do roku 1504. Od tohoto roku se žerotínské panství

Erby některých majitelů Bilichova

Šlechtě ze Žerotína

z Lobkovic

z Elsnic

z Zlonice

z Vchynic